

RĪGAS PILSĒTAS PAŠVALDĪBAS PUBLISKAIS PĀRSKATS

APSTIPRINĀTS

ar Rīgas domes

17.06.2014.

lēmumu Nr.

1246

2013

Rīga, 2014

SATURS

Rīgas domes priekšsēdētāja ziņojums	4
Rīgas domes Finanšu departamenta direktores ziņojums	5
Rīgas pilsētas pašvaldības raksturojums	6
Rīgas pilsētas iedzīvotāji.....	6
Rīgas pilsētas pašvaldības ekonomikas raksturojums.....	7
Rīgas pilsētas pašvaldības pārvaldes struktūra, funkcijas, personāls.....	9
Rīgas pilsētas pašvaldības īpašuma raksturojums	11
Rīgas pilsētas pašvaldības kapitāla vērtība un paredzētās izmaiņas.....	11
Rīgas pilsētas pašvaldības nekustamā īpašuma raksturojums.....	11
Teritorijas attīstības plāna īstenošana	12
Rīgas pilsētas pašvaldības investīciju projekti	13
Rīgas pilsētas pašvaldības finanšu un budžeta politika	14
Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta izpildes rādītāji	15
Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta ieņēmumi.....	15
Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta izdevumi.....	16
Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta izlietojums pašvaldības funkciju izpildei	18
Izglītība un sports.....	18
Sociālā aizsardzība.....	19
Veselība.....	21
Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana.....	22
Vides aizsardzība.....	23
Kultūra.....	24
Ekonomiskā darbība.....	25
Sabiedriskā kārtība un drošība.....	26
Rīgas pilsētas pašvaldības vadības un darbības pilnveidošana efektīvas darbības nodrošināšanai, iekšējais audits, korupcijas novēršana u.c.	27
Valsts kontroles revīzijas atzinums un domes veiktie pasākumi	28
Rīgas pilsētas pašvaldības līdzdalība starptautiskos sadarbības projektos	29
Pasākumi iedzīvotāju informēšanai un izglītošanai un sadarbība ar privāto sektoru	30
Pasākumi iedzīvotāju informēšanai un izglītošanai.....	30
Sadarbība ar privāto sektoru.....	30
Nākamajā gadā plānotie pasākumi	31
Uzsāktie projekti, kas tiks turpināti.....	31
Nākamā gada galvenie uzdevumi un plānotie sadarbības projekti.....	31
Rīgas pilsētas pašvaldības konsolidētais 2013. gada pārskats (saīsinātais)	32
Revidentu ziņojums	37

RĪGAS DOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJA ZIŅOJUMS

Rīgas pilsēta 2013. gadā turpināja iepriekšējos gados uzsāktu attīstību. Situācija ekonomikas, finanšu un sociālajā jomā uzlabojās, bija vērojams ekonomiskās aktivitātes, darba samaksas un nodarbināto skaita pieaugums. Pašvaldības īstenotās iedzīvotāju piesaistes politikas rezultātā 2013. gadā pirmo reizi atjaunotās Latvijas neatkarības laikā palielinājās iedzīvotāju skaits Rīgas pilsētā.

Novērtējot Rīgas pilsētas pašvaldības finanšu situāciju 2013. gadā jau trešo gadu pēc kārtas palielinājās pašvaldības budžeta ieņēmumi, salīdzinot ar iepriekšējo gadu tie pieauga par 3,4% (par 16,1 miljoniem latu). Nodokļu ieņēmumi Rīgas pilsētas pašvaldības budžetā palielinājās par 3,8% (par 13 miljoniem latu). No kopējā nodokļu ieņēmumu pieauguma ap 96% sastādīja iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu pieaugums. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi pārskata gadā pieauga par 4,4% (par 12,5 miljoniem latu), sastādot 60,5% no kopējiem pašvaldības ieņēmumiem šajā gadā. Valsts mērķdotāciju apjoms pašvaldības budžetā pārskata gadā bija par 7,7% (par 6,1 miljoniem latu) lielāks nekā 2012. gadā. Īstenojot stingru budžeta izdevumu kontroli, Rīgas pilsētas pašvaldība turpināja ievērot svarīgu budžeta izpildes kritēriju – ieņēmumi pārsniedza uzturēšanas izdevumus par 14,9% un naudas līdzekļu uzkrājumi 2013. gada beigās sastādīja 45,7 miljonus latu. Sekmīgas budžeta izpildes rezultātā budžeta deficītu izdevās samazināt no plānotajiem 51,7 miljoniem latu līdz 39,9 miljoniem latu.

Viena no pašvaldības prioritātēm 2013. gadā finanšu jomā bija *euro* ieviešanas nodrošināšana pašvaldības institūcijās. Sekmīga sagatavošanās darba un koordinētas rīcības rezultātā *euro* ieviešanas process Rīgas pilsētas pašvaldībā noritēja veiksmīgi.

Pašvaldība turpināja mērķtiecīgi veicināt pilsētas ekonomisko izaugsmi, prioritāri palielinot budžeta izdevumus attīstības projektu īstenošanai. Izdevumi pašvaldības ekonomiskās darbības jomā sasniedza 157,8 miljonus latu, gada laikā palielinoties par 14,8%, savukārt, izdevumi pašvaldības pārvaldes dienestu uzturēšanai palielinājās tikai par 2,5%. Savukārt izglītības joma saglabājās kā lielākā pašvaldības budžeta izdevumu nozare, kuras attīstībai tika novirzīti

166,2 miljoni latu (31,4% no visiem budžeta izdevumiem). Ja kopējie pašvaldības izdevumi laikā no 2010. gada līdz 2013. gadam palielinājās par 28%, tad kapitālie izdevumi šajā laika posmā ir pieauguši divkārt straujāk – par 56%. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu kapitālie izdevumi no pašvaldības budžeta 2013. gadā pieauga par 12,8 miljoniem latu (par 14,8%).

2013. gadā pašvaldība īstenoja vairākus lielus pilsētas infrastruktūras attīstības projektus – pabeidza Krišjāņa Valdemāra un Daugavgrīvas ielas satiksmes mezgla rekonstrukciju, kā arī Dienvidu tilta 3. kārtas izbūvi. Uzsāka Kārļa Ulmaņa gatves satiksmes pārvada pār dzelzceļu renovāciju un Kārļa Ulmaņa gatves un lidostas „Rīga” pievadceļa šķērsojuma rekonstrukciju. Ar ERAF līdzfinansējumu uzsāka Latvijas Nacionālā mākslas muzeja ēkas restaurāciju, rekonstrukciju un infrastruktūras uzlabošanu.

Rīgas pilsētas pašvaldība turpināja īstenot aktīvu sociālās palīdzības politiku. Ar pašvaldības finansiālo atbalstu turpinājās algoto sabiedrisko darbu programma. Ekonomiskās situācijas uzlabošanās rezultātā trūcīgo personu skaits Rīgas pilsētas pašvaldībā 2013. gada laikā ir samazinājies par 29%.

2013. gadā Rīgas pilsētas pašvaldība uzsāka īstenot pašvaldības aizņēmumu, galvojumu un citu ilgtermiņa saistību vadības stratēģiju 2013. - 2017. gadam, nodrošinot pašvaldības saistību portfeļa stabilitāti un atbilstību stratēģijā noteiktajiem kritērijiem. Pašvaldības aizņēmumu, galvojumu un citu ilgtermiņa saistību portfeļa vadība ir vērstā uz iespējamo finanšu risku novēršanu, pastāvīgi uzraugot stratēģijā noteikto kritēriju ievērošanu, izmantojot arī atvasinātos finanšu instrumentus.

Starptautiskās kredītreitingu aģentūras - „Standard & Poors” un „Moody’s Investors Service” ir atzinīgi novērtējušas Rīgas pilsētas pašvaldības darbību finanšu un budžeta jomā ierobežotās finanšu resursu pieejamības apstākļos, kā arī to, ka pašvaldība pastāvīgi spēj nodrošināt budžeta operatīvo līdzsvaru un pietiekošu naudas resursu uzkrājumu līmeni turpmāko gadu parādsaistību apkalpošanai. Kredītreitinga aģentūra „Moody’s Investors Service” 2013. gada martā paaugstināja pilsētas kredītreitinga nākotnes prognozi no stabilas uz pozitīvu, saglabājot iepriekš piešķirto reitingu Baa3 līmenī.

N. Ušakovs
Rīgas domes priekšsēdētājs

Pārskata gadā Rīgas pilsētā turpinājās ekonomiskā izaugsme, pieauga nodarbinātība un darba samaksa. Pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, palielinājās par 3,4%. Lai gan pašvaldības budžeta ieņēmumi pieauga jau trešo gadu pēc kārtas, tie joprojām bija par 19,3% (par 117,1 miljonu latu) mazāki par pirmskrīzes laikā 2008. gadā sasniegto.

Nodokļu ieņēmumi pašvaldības budžetā 2013. gadā palielinājās par 13 miljoniem latu (par 3,8%) salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Lielākais pieaugums bija vērojams iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu jomā, tiem palielinoties gada laikā par 12,5 miljoniem latu (par 4,4%). Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu pieaugums sastādīja 96% no kopējā nodokļu ieņēmuma pieauguma pārskata gadā. Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi pašvaldības budžetā pārskata gadā palielinājās par 0,5 miljoniem latu (par 0,8%) salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Azartspēļu nodokļa ieņēmumi palielinājās par 2,3%, bet dabas resursu nodokļa ieņēmumi 2013. gadā bija par 22 tūkstošiem latu (3,2%) mazāki nekā iepriekšējā gadā.

Lai gan nodokļu faktiskie ieņēmumi par 5,2% pārsniedza gada sākotnējā budžetā plānotos, kopējais nodokļu ieņēmumu plāns (salīdzinot ar pēdējiem 2013. gada budžeta grozījumiem) tika izpildīts par 99,6%, iedzīvotāju ienākuma nodokļa plānam izpildoties par 98,7%, bet nekustamā īpašuma nodokļa plānam - par 104,4%.

Īstenojot stingru budžeta izpildes kontroli, tika panākts plānotā budžeta deficīta samazinājums - no 51,7 miljoniem līdz 39,9 miljoniem latu, saglabājot svarīgu budžeta izpildes proporciju - operatīvie izdevumi nepārsniedza pašvaldības budžeta ieņēmumus.

Viena no Rīgas domes Finanšu departamenta darbības prioritātēm 2013. gadā bija euro ieviešanas procesa nodrošināšana Rīgas pilsētas pašvaldībā. Departamentā tika izveidotas piecas euro ieviešanas apakšgrupas - Maksājumu sistēmu pārejas, Skaidrās naudas apgrozības, Grāmatvedības uzskaites pārvaldes, Pašvaldības finanšu un operatīvo pārskatu sagatavošanas, kā arī Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta un Rīgas domes vienotās informācijas sistēmas

lietojumprogrammas BUDZIS pielāgošanai euro valūtai darba grupa.

Veicot euro ieviešanas procesa sagatavošanu, tika organizēti informatīvi semināri un praktiskas apmācības pašvaldības darbiniekiem, koordinēta pašvaldības finanšu informācijas un maksājumu sistēmu pielāgošana euro valūtai, kā arī Rīgas pašvaldības iestādes tika nodrošinātas ar euro valūtas detektoriem un skaidro naudu jaunās valūtas ieviešanas sākumposmā. Sekmīga sagatavošanas darba un koordinētas rīcības rezultātā euro ieviešanas process Rīgas pilsētas pašvaldībā noritēja veiksmīgi, nekavējot pašvaldības institūciju darbību 2014. gada sākumā.

Rīgas domes Finanšu departaments uzsāka īstenot jauno „Pašvaldības aizņēmumu, galvojumu un citu ilgtermiņa saistību vadības stratēģiju 2013. - 2017. gadam”, izpildot visus stratēģijā noteiktos saistību portfeļa vadības kritērijus. Pašvaldības kopējo saistību apjoms 2013. gada beigās sastādīja 91% no ieņēmumiem, nepārsniedzot stratēģijā noteikto 100% līmeni.

Īstenojot Rīgas pilsētas pašvaldības līdzfinansēto ES projektu finanšu uzskaiti un kontroli, Rīgas domes Finanšu departaments nodrošināja ES fondu naudas izmantošanu Rīgas attīstības un sociālo projektu finansēšanā, novirzot šim mērķim 31,9 miljonus latu.

Pārskata gadā turpinājās sekmīga sadarbība ar starptautiskajām kredītreitingu aģentūrām - „Standard & Poors” un „Moody’s Investors Service”. Atzinīgi novērtējot Rīgas pilsētas pašvaldības darbību finanšu un budžeta jomā ierobežotas finanšu resursu pieejamības apstākļos, kā arī to, ka pašvaldība pastāvīgi spēj nodrošināt budžeta operatīvo līdzsvaru un pietiekošu naudas resursu uzkrājumu līmeni turpmāko gadu parādsaistību apkalpošanai, kredītreitinga aģentūra „Moody’s Investors Service” pārskata gada martā paaugstināja pilsētas kredītreitinga Baa3 attīstības perspektīvu no stabila uz pozitīvu.

Turpinot ievērot piesardzīgas fiskālās un budžeta politikas principus, tika sagatavots un apstiprināts pašvaldības 2014. gada budžets, pirmo reizi euro valūtā, kas nodrošina pašvaldības pamatfunkciju finansēšanu, kā arī budžeta deficīta samazināšanos, salīdzinot ar 2013. gadu.

Rīgas domes Finanšu departamenta īstenotās finanšu vadības un budžeta politikas rezultātā pārskata gadā pašvaldības funkciju izpilde tika nodrošināta ar nepieciešamajiem finanšu resursiem, saglabājot pietiekošu naudas līdzekļu rezervi saistību maksājumu izpildei.

I. Tiknuse

Rīgas domes Finanšu departamenta direktore

RĪGAS PILSĒTAS IEDZĪVOTĀJI

IEDZĪVOTĀJI

Laikā no 2000. gada līdz 2013. gadam, negatīvā dabiskā pieauguma un migrācijas rezultātā, Rīgas pilsētas demogrāfiskajā ainā bija vērojama iedzīvotāju skaita samazināšanās tendence. Īpaši strauji migrācijas procesi bija vērojami 2009. - 2010. gadu krīzes laikā, taču pēdējo gadu laikā tās tempi ir samazinājušies. Pašvaldībai veicot aktīvu jaunu iedzīvotāju piesaistes politiku, 2013. gadā pirmo reizi atjaunotās Latvijas Republikas laikā bija vērojams galvaspilsētas iedzīvotāju skaita pieaugums. Saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes iedzīvotāju reģistra datiem reģistrēto iedzīvotāju skaits galvaspilsētā palielinājās par 4,6 tūkstošiem cilvēku.

2013. gadā turpināja samazināties iedzīvotāju skaits darbaspējas vecumā, kurš gada laikā saruka par 8,5 tūkstošiem, īpatsvaram samazinoties no 64,1% 2012. gadā līdz 63,4% pārskata gadā. Savukārt iedzīvotāju skaits virs darbaspējas vecuma pārskata gadā palielinājās par 0,5 tūkstošiem cilvēku, īpatsvaram pieaugot no 22,7% līdz 23%. Bērnu un jauniešu skaits galvaspilsētā palielinājās par 1,7 tūkstošiem, tā īpatsvaram pieaugot no 13,2% līdz 13,6%.

ETNISKAIS SASTĀVS

2013. gadā Rīgas pilsētas iedzīvotāju etniskajā struktūrā saglabājās iepriekšējo gadu tendence nedaudz pieaugt latviešu tautības iedzīvotāju īpatsvaram - no 44,6% 2012. gadā līdz 45,3% pārskata gadā.

NODARBINĀTĪBA

Pēc nodarbināto skaita krituma krīzes periodā no 2008. līdz 2010. gadam, jau trešo gadu pēc kārtas Rīgā palielinās nodarbināto skaits. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, pārskata gadā tas pieauga par 7,4 tūkstošiem (par 2,5%). 2013. gadā valstī kopumā nodarbināto skaits palielinājās par 2,1%.

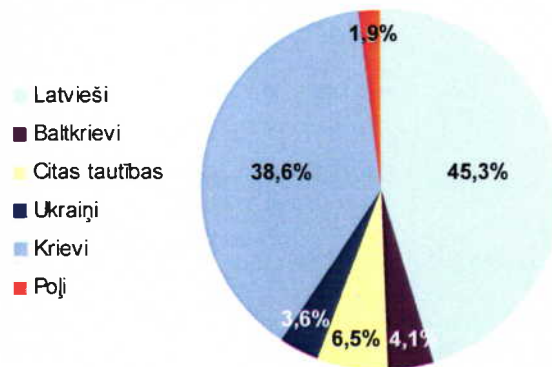
Iepriekšējo gadu ekonomiskās krīzes ietekmē Rīgas pilsētas nodarbinātības struktūrā ir notikušas būtiskas izmaiņas. Tās rezultātā ir strauji sarucis rūpniecībā un būvniecībā nodarbināto iedzīvotāju skaits un īpatsvars - ja 2008. gadā šajās nozarēs galvaspilsētā strādāja 105,9 tūkstoši iedzīvotāju (29,2% no nodarbināto kopskaita), tad 2013. gadā - par 43% mazāk, jeb 60 tūkstoši (19,6% no kopskaita). Toties izglītības jomā strādājošo skaits ir palielinājies no 23,8 tūkstošiem 2008. gadā līdz 32 tūkstošiem 2013. gadā, veselības un sociālajā aprūpes sektorā samazinājies no 16,1 tūkstoša līdz 15,9 tūkstošiem. Abu šo sektoru kopējais īpatsvars Rīgas nodarbinātības struktūrā šajā laika posmā ir palielinājies no 11% līdz 15,6%.

Šajā laika posmā palielinājies arī finanšu, apdrošināšanas, zinātnisko pakalpojumu un nekustamā īpašuma operāciju jomā nodarbināto skaits - no 43,9 tūkstošiem 2008. gadā līdz 53,5 pārskata gadā.

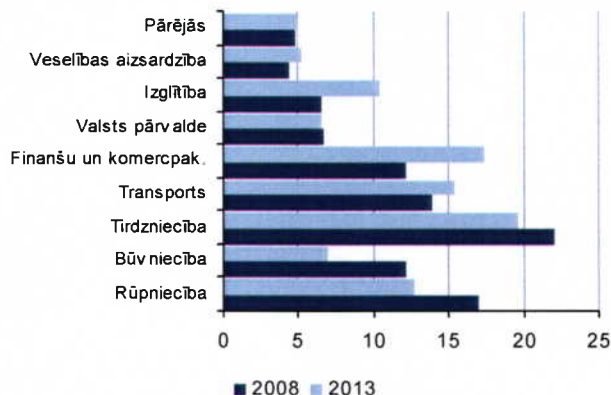
BEZDARBS

2013. gadā Rīgā turpināja samazināties bezdarbnieku skaits, gada laikā sarūkot par 3,1 tūkstošiem. Pārskata gada beigās Rīgā bija ap 18,3 tūkstošiem reģistrēto bezdarbnieku, bezdarba līmenim samazinoties līdz 5,6% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita. Lai gan bezdarba līmenis ir būtiski samazinājies, salīdzinot ar krīzes laika maksimālo bezdarbnieku skaitu Rīgā, tas joprojām ir nedaudz augstāks nekā pirms krīzes.

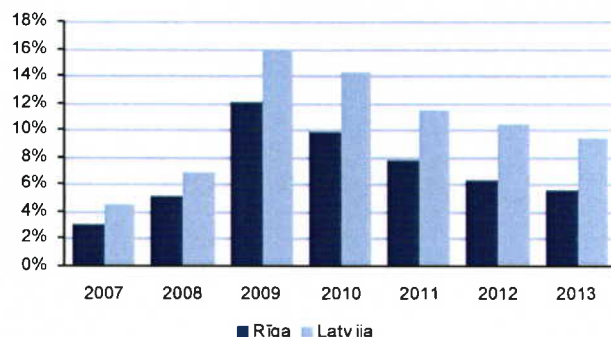
Rīgas iedzīvotāju etniskais sastāvs (2013. gada beigās, procentos)

Nodarbinātie iedzīvotāji Rīgā sadalījumā pa saimnieciskās darbības veidiem (% no kopskaita)

Bezdarba līmenis* Rīgā un Latvijā, gada beigās (procentos)

*Bezdarbnieku skaits no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaita (Nodarbinātības valsts dienesta dati)

DARBA SAMAKSA

2013. gadā vidējā bruto darba samaksa Rīgā, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, palielinājās par 4,8% un sasniedza 573 latus, kas ir par 14% vairāk, nekā valstī vidēji, kur darba samaksa bija 503 lati.

Galvaspilsētas privātajā sektorā darba samaksa 2013. gadā sasniedza 543 latus, par 9,7% pārsniedzot pirmskrīzes laika maksimālo līmeni 2009. gadā. Palielinājās arī darba samaksa Rīgas sabiedriskajā sektorā, pārskata gadā sasniedzot 627 latus, tomēr tā joprojām par 4,9% atpalika no pirmskrīzes laika maksimālā rādītāja 2008. gadā.

Vidējā nominālā bruto darba samaksa Rīgā 2013. gadā pārsniedza 2008. gada līmeni par 5,7%, tomēr, ņemot vērā cenu pieaugumu, reālā darba samaksa pilsētā atpalika no 2008. gada līmeņa par 3%.

Rīgas pilsētā augstākā reģistrētā mēneša vidējā darba samaksa pa nozarēm, tāpat kā iepriekšējos gados bija finanšu darbības sektorā, kur tā sasniedza 1094 latus mēnesī, zemākā - operāciju ar nekustāmo īpašumu jomā - 455 latus mēnesī.

RĪGAS PILSĒTAS PAŠVALDĪBAS EKONOMIKAS RAKSTUROJUMS

Pēc ievērojamā ekonomiskā krituma krīzes gados, Latvijas iekšzemes kopprodukts pieaug jau trešo gadu pēc kārtas. 2013. gadā tas palielinājās par 4,1% salīdzinot ar iepriekšējo gadu, atpaliekot no pirmskrīzes augstākā rādītāja 2007. gadā par 8,9%. Rīgas pilsētā saražotā pievienotā vērtība veido ap 50% no visā valstī saražotā iekšzemes kopprodukta galvaspilsētā uz vienu iedzīvotāju pēc pēdējiem kopprodukta reģionālajiem datiem (2011. gadā) joprojām būtiski apsteidz valsts vidējo rādītāju - par 58%.

Pārskata gadā, tāpat kā iepriekšējos gadus, Rīgas pilsētas ekonomikas nozaru struktūrā pēc pievienotās vērtības lielāko īpatsvaru saglabāja tirdzniecības nozare - 19,3%. Otra lielākā pilsētas ekonomikas nozare ir transports - 11,9%, trešā - profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu, administratīvo un apkalpojošo dienestu nozare - 9,8%, tikai nedaudz mazāks īpatsvars ir apstrādājošās rūpniecības nozarei - 9,7%. Būtiskas izmaiņas Rīgas pilsētas ekonomikas nozaru struktūrā pēc krīzes gados nav notikušas, pilsētas ekonomikā joprojām dominē pakalpojumu nozares.

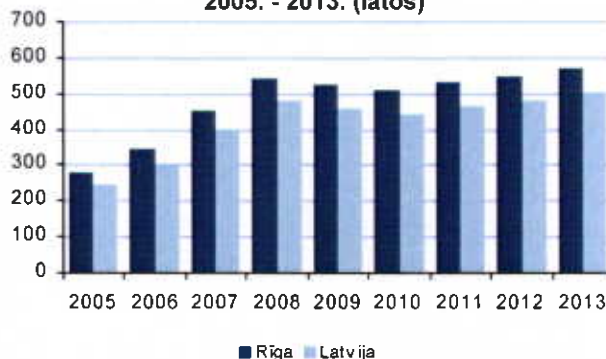
TRANSPORTS UN SAKARI

RĪGAS OSTA

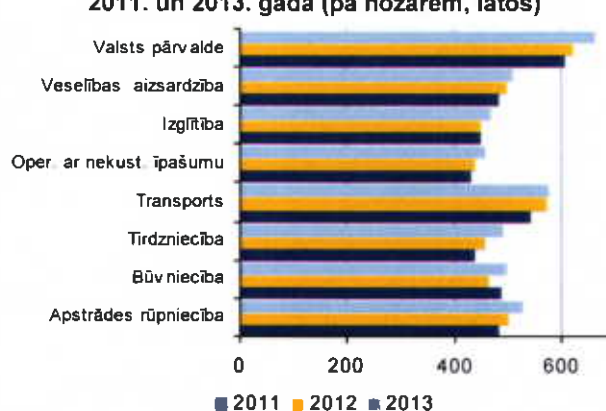
Rīgas ostā 2013. gadā pirmo reizi pēdējo gadu laikā nedaudz samazinājās nosūtīto kravu apjoms. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, tas saruka par 0,4 miljoniem tonnu (par 1,4%), saņemto kravu apjoms par 0,2 miljoniem tonnu (par 1,2%), bet kopējais kravu apgrozījums Rīgas ostā samazinājās par 1,6%. Latvijas ostās nosūtīto kravu apjoms pērn samazinājās ievērojami vairāk - par 5,7%. Tā kā pārējo Latvijas ostu kravu apgrozījums pārskata gadā samazinājās straujāk, tad Rīgas ostas īpatsvars kopējā ostu kravu apgrozībā palielinājās un pirmo reizi pārsniedza pusi no kopējā ostu apgrozījuma Latvijā - 50,3%.

Ar katru gadu pieaug Rīgas ostā apkalpoto prāmju pasažieru skaits. 2013. gadā Rīgas ostā tika apkalpoti 381,9 tūkstoši iebrukusie un 388,8 tūkstoši izbrukusie

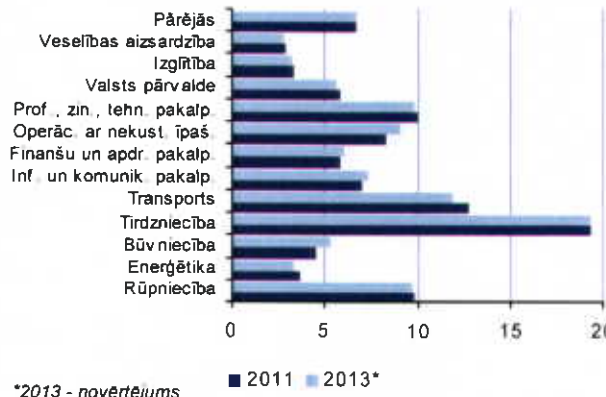
Mēneša vidējā bruto darba samaksa Rīgā 2005. - 2013. (latos)

Mēneša vidējā bruto darba samaksa Rīgā 2011. un 2013. gadā (pa nozarēm, latos)

Rīgas ekonomikas nozaru īpatsvars kopējā pievienotajā vērtībā (procentos)

*2013 - novērtējums

Rīgas ostas darbība

